

Õpilase arengu ja õppimise toetamise hindamise korraldus

Hindamise põhimõtted on:

- Toetada, innustada ja suunata õpilasi sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; □ anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted on:
- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid;
- arendada õpilase eneseanalüüsi oskust.

1. Hindamise tingimused ja kord ning hinnetest teavitamine

- 1.1. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, kogutud teabe analüüsimine ja kasutamine õppe kavandamisel ning tagasiside andmisel. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Lähtuvalt õppeeesmärkidest kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist.
- 1.2. Õpetaja tutvustab oma töökava ja kokkuvõtva hinde kujunemise põhimõtteid õpilasele õppeaasta iga trimestri esimeses ainetunnis.
- 1.3. Põhikooli kõigis kooliastmetes hinnatakse trimestrite kaupa õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – „rahuldav“, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“. 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste antakse nii trimestrite kui ka õppeaasta lõpul kirjalikult kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid.
- 1.4. Teadmiste ja oskuste, käitumise ning hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.
- 1.5. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga trimestri lõpus õpilase klassitunnistuse kaudu.
- 1.6. Kui õpilane omavoliliselt õppetunnist lahkub, siis kantakse päevikusse mäрге „põhjuseta puudumine“.
- 1.7. Teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja, käitumise ja hoolsuse kohta annab hinnangu klassijuhataja koos aineõpetajaga. Lähtuvalt otsusest märgitakse käitumise ja hoolsuse hinnanguks „E“ – „eeskujulik“, „H“ – „hea“, „R“ – „rahuldav“ või „MR“ – „mitterahuldav“.
- 1.8. Stuudiumist saavad õpilane ja lapsevanem teavet õppesisu, õpilase õppe edukuse, käitumise ja hoolsuse ning puudumiste kohta.
- 1.9. Kirjaliku töö hindest teavitatakse õpilast Stuudiumi vahendusel hiljemalt 5 õppepäeva jooksul pärast töö sooritamist.
- 1.10. Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilasele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist (kontrolltööde graafik stuudiumis).
- 1.11. Õpilasel või lapsevanemal on õigus õpilase hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava

taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

2. Kujundav hindamine

- 2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel õppimist toetavat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 2.2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasisides kirjeldatakse õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning tehakse ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Tagasiside on arenguestluse läbiviimise alus.
- 2.3. Kujundavat hindamist kasutatakse kõigis õppeainetes ja kooliastmetes vajalike õpitulemuste saavutamise toetamisel ja tagasisidestamisel.
- 2.4. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtustega ning heade tavadega.
- 2.5. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

3. Sõnaline hindamine

- 3.1. Põhikooli 1. klassis kasutatakse õpilase hindamisel kõigis õppeainetes numbriliste hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid. Sõnaline hinnang toetub ainekavades iga õpitulemuse kohta koostatud õpitulemuse hindamise kriteeriumitele, mis on väljendatud erinevatel tasanditel.
- 3.2. klassis kasutatav kokkuvõttev hindamine toimub trimestri lõpul ning väljendub kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmisena, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus kajastub selgelt, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- 3.3. Sõnalist hinnangut „arvestatud“ või „mittearvestatud“ kasutatakse esimeses kooliastmes informaatikas, võru keele ja kultuuri õpetuses, maleõpetuses ja tantsuõpetuses.
- 3.4. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 lõikes 2 sätestatud hindedeskaalasse.

4. Õpilaste hindamise kriteeriumid

- 4.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 4.2. Hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.

- 4.3. Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.
- 4.4. Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus.
- 4.5. Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga see ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.
- 4.6. Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- 4.7. Viiepallüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19%.
- 4.8. Õppenõukogu otsusega määratud erivajadustega õpilaste hindamisel oskusainetes ja meditsiinilisse erigruppi kuuluvate õpilaste hindamisel kehalises kasvatuses võib kasutada hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ (välja arvatud aastahinne ja kooliastme hinne).
- 4.9. Oskusainetes, mis eeldavad erivõimel põhinevaid oskusi (kehaline kasvatus, muusika, kunst, tööõpetus), arvestatakse hindamisel ka õpilaste püüdlikkust, suhtumist õppeainesse ja teoreetilisi teadmisi ning õpilase individuaalset arengut.
- 4.10. Õppenõustamisel saadud otsuse alusel püsiva kirjaliku kõne puudega põhikooliõpilaste osas, kes saavad regulaarset logopeedilist abi, rakendatakse diferentseeritud hindamist, kusjuures düsgraafialem omaseid spetsiifilisi vigu arvestatakse vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks. Põhikooliõpilastele, kellel on püsivad õpiraskused matemaatikas, võib õppenõukogu otsusel rakendada diferentseeritud hindamist. Õpilase arvestuslikult hinnatavatele kirjalikele töödele ja klassitunnistusele tehakse märke, et õpilast hinnatud diferentseeritult. Lõputunnistusele seda märget ei tehta.
- 4.11. Põhikooliõpilane saab õpiabi ja võimaluse järele vastata oma „puudulikku“ või „nõrka“ hinnet või „!“ (mis tähendab teatud võlgnevust antud aines) 10 päeva jooksul või erandjuhul kokkuleppel aineõpetajaga kogu õppeperioodi vältel. Kui õpilane ei pea kokkulepetest kinni, ei ilmu korduvalt õpirühma, konsultatsiooni või järelevastamisele, on õpetajal õigus hinnata sellist tööd hindega „nõrk”. Nädal enne trimestrihinnete väljapanekut võib õpetaja õpilase soovil leida aja küll õpiabi jaoks, aga hinde parandamiseks sellest ajast ei piisa.
- 4.12. Parandatud trimestrihinne märgib õpetaja Stuudiumisse koos täiendava kommentaariga ning teeb vastava märke ka tunnistusele.
- 4.13. Haridusliku erivajadusega õpilane õpib ja teeb järeltöid koos õpetajaga vastava graafiku järgi. Mitmes aines puudulikult õppiv õpilane teeb koos aineõpetajatega, vajadusel klassijuhataja abil, järelevastamisplaani. Kui õpilane ei pea kokkulepetest kinni ega ilmu vastavalt plaanile õpiabile või järelevastamisele, teatab aineõpetaja sellest klassijuhatajale. Jätkuva puudumise korral pöördub klassijuhataja tugisüsteemi poole, kaasatakse ka lapsevanem. Vajadusel kaasab kool lastekaitsetöötaja.

4.14. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagieerimine või mahakirjutamine õpilase poolt või on õpilane korduvalt jätnud kodused õpiülesanded täitmata või jäänud mõjuva põhjusega järelevastamisele tulemata, võib tulemust hinnata hindega „nõrk”.

5. Õppimist toetav hindamine

I kooliastmes mõistame õppimist toetava hindamise all eelkõige õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

II ja III kooliastmes on küll numbriline hindamine, aga hakkame järk-järgult rakendama positiivse hindamise süsteemi. See tähendab, et kui õpilase töö hinne on puudulik, siis õpetaja ei pruugi panna kohe negatiivset hinnet. Õpetaja analüüsib koos õpilasega tehtud töö vigu ja puudujääke. Õpilane parandab vead, olenevalt aine õpib veel reegleid, sõnu vmt ning teeb uue samalaadse töö. Õpilane saab hinde alles siis, kui tulem on positiivne. Kirjandi või esse puhul analüüsib õpetaja koos õpilasega kõigepealt tehtud tööd, seejärel õpilane täiendab ja parandab iseseisvalt olemasolevat kirjandit või esseid, vajadusel konsulteerib veel kord õpetajaga ning jätkab protsessi positiivse tulemuse saavutamiseni. Negatiivse hinde saab õpilane siis, kui ei ole õpetajaga kokkulepitud koostöö käigus oma tööd täiendavalt parandanud või ei kasuta üldse võimalust oma tööd täiendada või parandada.

Õpilasel on õigus soovi korral ka oma positiivseid õpitulemusi (hindeid) parandada. Kui parandushinne kujuneb madalamaks kui algne hinne, siis jääb kehtima esialgne hinne.

6. Tasemehindamine ja tasemetööd

6.1. Tasemehindamise eesmärk on võimaldada õpilasel süstematiseerida oma teadmisi terviku loomiseks ja selle abil oma huve ja võimeid määratleda ning arendada, samuti eksamikogemusi omandada. Tasemehindamine on kooli sisehindamissüsteemi osa. 6.2. Tasemehindamise läbiviimine võib olla:

- kirjalik (kontrolltöö, test, essee, referaat, uurimus, loovtöö vms, mis hõlmab ainekava põhiteematikat ja mõistestikku, näitab omandatu rakendusoskust);
 - suuline (arvestusepileti küsimustele vastamine, ettekanne, kõne vms);
 - praktiline (laboritööde tsükkel, võimlemiskava, õpilaste ühisprojekt, kunsti- või tarbeese vms).
- 6.3. Vastavalt klassiastmetele on tasemetööde ainevaliku üldised põhimõtted järgmised:

- 3. klassi õpilased sooritavad riikliku tasemetöö eesti keeles ja matemaatikas;
- 4. klassi õpilased sooritavad kooli tasemetöö eesti keeles ja matemaatikas;
- 5. klassi õpilased sooritavad kooli tasemetöö eesti keeles ja matemaatikas;
- 6. klassi õpilased sooritavad riikliku tasemetöö eesti keeles ja matemaatikas ning ühes haridusministeeriumi valitud õppeaines;
- 7. klassi õpilased sooritavad kooli tasemetöö eesti keeles ja matemaatikas;
- 8. klassi õpilased sooritavad kooli tasemetöö matemaatikas;

8. klassis sooritab õpilane läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö teema valib õpilane. Loovtööd numbriliselt ei hinnata, aga mäрге teema ja soorituse kohta kantakse 9. klassi lõputunnistusele.

6.4. Tasemehindamise fikseerimine ja arvestamine kokkuvõtliku hindamise juures:

- kooli tasemetöö mittesooritatuks. hinne omab trimestrihinde kujunemisel olulist osa;
- Loovtöö loetakse kas sooritatuks või mittesooritatuks.

7. Kokkuvõttev hindamine

7.1. Kokkuvõttev hindamine on trimestrihinnete koondamine aastahindeks. Kokkuvõttev hindamine on õppeprotsessi käigus antud suulise hinnangu ja hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. Trimestrite koondhinnet ei panda aritmeetilise keskmise põhjal.

Trimestri koondhinne ei ole automaatselt positiivne, kui üks trimester on õppeperioodi lõpuks „puudulik“, vaid õpilasel on vaja sooritada eelnevalt täiendav õppetöö.

7.2. Trimestri hinde võib panemata jätta, kui õpilane on puudunud 50% vastava aine tundidest või/ja on sooritamata rohkem kui üks kolmandik planeeritud hinnatavatest õppeülesannetest. Õpilasele antakse uue trimestri alguses 10 õppepäeva pikendust sooritamata õppeülesannete teostamiseks.

7.3. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata 10 tööpäeva jooksul ning on jätnud kasutamata kooli pakutud tugisüsteemide abi, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“ või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

7.4. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või õpiabiplaani, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Täiendava õppetöö tulemusena saadud positiivne hinne lisatakse kaldkriipsuga trimestri negatiivse hinde järele. Etteantud õpiabiplaani mittetäitmise korral jääb õpilane õppeaasta lõpus täiendavale õppetöele.

7.5. Trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetöele või klassikursust kordama. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

7.6. Õpilane jäetakse täiendavale õppetöele õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Täiendavale õppetöele jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

7.7. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisse õpilase või lapsevanema ning kuulab ära nende arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

7.8. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või lapsevanema ning kuulab ära nende arvamuse.

7.9. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

7.10. Sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

8. Käitumise hindamine

Käitumise hindamise alus on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

- Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid järjepidevalt.
- Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
- Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
- Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Erandjuhtudel võib õpilase käitumise hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku ühiskonna- või kõlblusvastase teo eest.

9. Hoolsuse hindamine

Hoolsuse hindamise alus on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetunne, töökus ning järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

- Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib oma võimete kohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik ja ilmutab omaalgatust ning viib alustatud töö lõpuni.
- Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib oma võimete kohaselt.
- Hoolsushinde „rahuldav“ saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
- Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õppeülesanded ning muud ülesanded koolis ja kodus.

10. Põhikooli lõpetamine

10.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt „rahuldava“ tulemusega eesti keele ja matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.

10.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1. kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 10.3. Haridusliku erivajadusega õpilase, kelle individuaalne õppekava sätestab riikliku õppekavaga võrreldes teistsugused nõuded, lõpetamise aluseks on individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.